

Anti-pestprotocol

'de lage weide'

Anti-pestprotocol

Inleiding

Op 'de lage weide' streven we ernaar de kinderen een veilig pedagogisch klimaat te bieden, waarin zij zich op een positieve manier kunnen ontwikkelen. Het sociaal-emotioneel leren heeft de hoogste prioriteit op onze school en door een preventieve aanpak (zie 1.5 preventieve maatregelen) werken wij continu aan een veilige, sterke en positieve groep.

Helaas kan het in een enkel geval toch gebeuren dat een kind door andere kinderen wordt gepest. Om te voorkomen dat een kind in de knoop komt met zichzelf en zijn schoolomgeving, nemen wij elk signaal van pesten serieus. Leerlingen, leerkrachten en ouders moeten alert zijn op het tijdig herkennen van pestgedrag. Indien pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten en ouders samenwerken en actie ondernemen tegen dit gedrag. Dit protocol heeft als doel het pesten te minimaliseren. Hiermee willen we het geluk, welzijn en de toekomstverwachtingen van alle kinderen optimaliseren. Het is daarbij gewenst dat alle betrokken partijen hiervoor zo goed mogelijk samenwerken.

Begripsbepaling

Er is een wezenlijk verschil tussen pesten en plagen!

We dienen eerst helder te krijgen wat wij verstaan onder pesten. Pas wanneer dit helder is, kan een protocol van toegevoegde waarde zijn.

Om tot duidelijke definities van plagen en pesten te komen, kan de onderstaande vraag als startpunt dienen:

Plagen mag wel, pesten niet. Maar wanneer is het nog plagen en wanneer wordt het pesten?

Verskil tussen pesten en plagen

Bij plagen is er sprake van incidenten en van een gelijke machtsverhouding. Er is geen winnaar of verliezer en het slachtoffer is in staat zichzelf te verdedigen. Het slachtoffer loopt geen (blijvende) psychische en/of fysieke schade op.

Bij pesten ben je niet gelijk aan elkaar. De pester is sterker en anderen kijken vaak tegen hem/haar op of doen mee. De pester wil de ander expres kwetsen of pijn doen. Pesten stopt niet vanzelf!

Plagen	Pesten
Is onschuldig en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.	Gebeurt berekenend (leerlingen weten vooraf goed, wie, hoe en wanneer ze gaan pesten). Ze willen bewust iemand kwetsen of kleineren.
Is van korte duur of gebeurt slechts tijdelijk.	Het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en na korte tijd).
Speelt zich af tussen "gelijken" ("twee honden vechten om hetzelfde been").	Ongelijke strijd. De onmachtgevoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pester.
Is meestal te verdragen of kan zelfs leuk zijn.	De pester heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
Meestal één tegen één.	Meestal een groep (pester en

	meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
Degenen die elkaar plagen, wisselen keer op keer.	Er bestaat een neiging tot een vaste structuur. De pesters zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend door omstandigheden).

Vormen van pesten

Hieronder worden enkele voorbeelden van pesten gegeven. Natuurlijk zijn er nog allerlei andere voorbeelden te noemen maar dit zijn voorbeelden die het meest frequent voor komen:

- Stukmaken, afpakken en/of verstoppen van eigendommen
- Naroeppen, uitlachen en/of belachelijk maken
- Schelden of scheldnamen geven, dreigen of discrimineren
- Nadoen, imiteren en hierbij overdrijven
- Uitsluiten van groepsspel of sportactiviteit, negeren
- Fysiek geweld
- Afpersing: dwingen om geld of spullen af te geven of iets voor de pester te doen
- Digitaal pesten, met name sociale media

Preventieve maatregelen

Het team van 'de lage weide' vindt een veilige sfeer voor alle kinderen van groot belang. Ons anti-pestprotocol bestaat uit activiteiten en afspraken om pesten zo veel mogelijk voor te zijn en het veiligheidsgevoel bij kinderen te vergroten. Bij veiligheid kan er gedacht worden aan je veilig voelen tussen al je klasgenootjes en het welbevinden op school. Kortweg: graag op school komen en er met plezier werken aan jouw ontwikkeling.

- Op school hebben wij twee vertrouwenscontactpersonen bij wie de leerlingen altijd terecht kunnen. Leerlingen kunnen bij een van deze twee personen hun verhaal kwijt.
- Pedagogische agenda: we werken het hele jaar door aan een warm en veilig klimaat. Voor een overzicht van onze activiteiten op dit gebied verwijzen we naar bijlage 1.
- In elke groep voeren we een structureel programma uit om kinderen beter met elkaar om te leren gaan middels de methode KWINK (groep 1 t/m 8). KWINK is een wetenschappelijk onderbouwde (online) methode voor sociaal-emotioneel leren inclusief leerlijnen voor burgerschap en mediawijsheid. Door een preventieve aanpak zorgt het systematisch werken met KWINK voor een sterke groep en een sociaal veilige omgeving waarin kinderen zichzelf kunnen zijn en waar verstorend gedrag en pesten niet voorkomen. KWINK kent een groepsbrede aanpak: met alle groepen werken we het hele jaar door aan dezelfde thema's.

KWINK richt zich op het stimuleren en ontwikkelen van 5 sociaal-emotionele gedragscompetenties:

- Besef hebben van jezelf
 - Kunnen inschatten van je eigen gevoelens
 - Kennis hebben van je interesses, waarden en kracht
 - Een gezond zelfvertrouwen
- Besef hebben van een ander

- Empathie
 - Verschillen tussen individuen en groepen herkennen en waarderen
 - Sociale cues juist interpreteren
 - Zelfmanagement
 - Impulscontrole bij stressvolle situaties
 - Omgaan met heftige emoties
 - Doelgericht gedrag
 - Relaties kunnen hanteren
 - Relaties aangaan gebaseerd op samenwerking
 - Sociale druk weerstaan
 - Conflicten oplossen
- In elke klas is er ruimte voor activiteiten die de sfeer op positieve wijze beïnvloeden. U kunt daarbij denken aan:
- Complimentjes geven aan elkaar
 - Kringgesprekken naar aanleiding van situaties die zich voordoen
 - Allerlei vormen van samenwerking tussen kinderen en evalueren daarvan
- Twee keer per jaar vult de leerkracht (groep 3 t/m 8) een vragenlijst in vanuit Zien!. Leerlingen van groep 5 t/m 8 vullen zelf ook een vragenlijst in van Zien!. Deze lijst is gericht op het welbevinden en de sociale ontwikkeling van de kinderen. Deze lijsten worden door de eigen leerkracht bekeken en indien nodig wordt hier actie op ondernomen. **LET OP: ZIEN! Houdt op te bestaan, op dit moment wordt onderzocht welke methode we hiervoor vanaf schooljaar 23-24 gaan gebruiken.**
- De leerkracht zorgt voor een open communicatie met de ouders. Waardoor er een driehoek gevormd wordt tussen school, kind en thuis. School zal ouders informeren bij een mogelijke gebeurtenis. We waarderen het als ouders de school betreft bij een gebeurtenis die buitenschool heeft plaatsgevonden. Dit heeft te maken met gebeurtenissen die buitenschool heeft plaatsgevonden nog effect kunnen hebben op school. Mocht dit zo zijn, is het fijn als we hiervan op de hoogte zijn, zodat we in kunnen spelen op de gevolgen die de gebeurtenis kan hebben in de klas. Verder zal school geen gebeurtenissen die buiten school hebben plaatsgevonden onnodig bespreken in de klas. Tevens kan school geen partij zijn in een gebeurtenis die tussen leerlingen plaatsvindt buiten schooltijd.
- Indien nodig kan geadviseerd worden deskundige hulp te zoeken zoals CJG.

Plan van aanpak

Signalen betreffende (digitaal) pesten nemen we altijd serieus. De stappen zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen. Alle acties en afspraken van de gemaakte stappen worden door de leerkracht beknopt vastgelegd in het leerlingvolgsysteem Parnassys.

Stap 1:

De leerkracht heeft een afzonderlijk gesprek met de leerling die pest (de pester) en de leerling die gepest wordt (de gepeste). Deze eerste stap vindt plaats zodra een leerling aangeeft dat hij of zij zich gepest voelt. Aan de hand van zo concreet mogelijke voorvallen uit het recente verleden wordt een analyse gemaakt in de vorm van korte aantekeningen met data in Parnassys. De ernst van de situatie wordt ingeschat. De leerkracht heeft contact met IB als extra maatregelen nodig zijn bijvoorbeeld extra surveilleren op het schoolplein. Als dit in wordt gezet en het betreft andere collega's zullen zij op de hoogte worden gesteld. De leerkracht maakt afspraken met kind dat gepest wordt, zodat het kind op een veilige manier elke dag de mogelijkheid heeft om aan te geven hoe het zich voelt en wat er gebeurt. De ouders van de pester en het gepeste kind worden geïnformeerd. Hierbij wordt ook aangegeven wat de volgende stappen zijn. Ook wordt doorgegeven als er eventuele vervolgstappen nodig zijn.

Stap 2:

De leerkracht heeft een gezamenlijk gesprek met de pester en de gepeste. Het probleem wordt duidelijk en helder geformuleerd. In overleg met beide partijen worden concrete oplossingsgerichte afspraken gemaakt om pestgedrag tegen te gaan/ te stoppen. Als er meerdere kinderen uit de groep betrokken zijn bij het pestgedrag, schenkt de leerkracht klassikaal aandacht aan het probleem, waarbij gebruik gemaakt wordt van Kwink. Er wordt benadrukt dat alle kinderen zich veilig moeten voelen op school. Daarbij wordt tevens aangegeven dat het melden van pesten bij de leerkracht geen klikken is. Door dit in de klas specifiek te benoemen zorgt dit ervoor dat angst bij de leerlingen om pestsituaties aan te geven bij de leerkracht wordt weggenomen.

Leerkracht observeert het afgesproken gedrag nauwkeurig. Na een bepaalde periode (1 tot 3 weken) vindt er gesprek plaats met betrokken kinderen. Hierbij zullen de afspraken worden geëvalueerd en mogelijk worden bijgesteld. Er worden oplossingsgerichte afspraken gemaakt. Wanneer het pesten is gestopt maakt de leerkracht afspraken met het kind, zodat het kind op een veilige manier, ook in de komende tijd, kan aangeven als er weer gepest wordt. De leerkracht houdt periodiek gesprekken met het kind over diens gevoel van veiligheid en plek in de groep.

Stap 3:

De leerkracht stelt de IB-er op de hoogte van het verloop van het gesprek. Naar aanleiding van het gesprek wordt mogelijk de directie op de hoogte gesteld. De ouders van het gepeste kind en het pestende kind worden geïnformeerd. Er worden mededelingen gedaan m.b.t. de oplossingsgerichte afspraken die er met de kinderen zijn gemaakt. Er wordt een eventuele (vervolg-) afspraak gemaakt.

Stap 4 :

Afspraken niet nagekomen/niet behaald, de volgende 2 stappen zijn mogelijk:

- a. Nieuwe afspraken, opnieuw stap 3 volgen.
- b. Groot overleg; aanwezig IB-er, directie.

- Wanneer individueel traject nodig is wordt de betreffende leerling besproken in het ondersteuningsteam.

Tijdens dit overleg wordt gekeken welk traject op dat moment het meest geschikt is. Ouders mogen aansluiten of er wordt een terugkoppeling naar de ouders gedaan. Alle afspraken worden geregistreerd in Parnassys

Stap 5:

Protocol grensoverschrijdend gedrag Mocht al het bovenstaande niet het gewenste effect hebben, zullen wij het 'Protocol verwijdering en schorsing' in laten gaan. Dit zal in overleg gaan met de leerkracht, IB-er en directie.

Wanneer pestgedrag **langdurig** en **herhaaldelijk** voorkomt, valt dit onder grensoverschrijdend gedrag. Bij grensoverschrijdend gedrag wordt het protocol verwijdering en schorsing in werking gezet.

NB. Als de veiligheid in het geding is wordt direct actie ondernomen door de directie:

Bij onacceptabel grensoverschrijdend gedrag wordt overgeschakeld (besluit directie) naar fase 5 van de kwaliteitskaart consequenties ongewenst gedrag. Dit is tevens een duidelijk signaal dat het ongewenste gedrag niet wordt geaccepteerd in school. Dit noemen we een interne time-out.

Bijlage 1:

Agenda pedagogisch klimaat van basisschool 'de lage weide'

WAT DOEN WE? Op schoolniveau <i>(alfabetische volgorde)</i>	MET WELK DOEL?	WIE ZIJN BETROKKEN?	Betrokken KERNWAARDEN	Wanneer	Evaluatie Borging
Driehoeksgesprekken	De leerling, de ouders en de leerkracht voeren samen een gesprek over de voortgang op school. Hierbij kan de leerling aangeven aan wat voor doelen hij/zij gaat werken en is er ook de mogelijkheid voor ouders en leerkracht om informatie te verstrekken.	Leerling, ouders en leerkracht	Betrokkenheid Groei Kwaliteit Verantwoordelijkheid	4x per jaar Waarvan 1x het startgesprek, 2x facultatief en 1x verplichte gesprekken	Parnassys
Groepsbespreking	De individuele en groepsontwikkeling structureel volgen, acties ondernemen waar nodig. Dit draagt bij aan een veilig sociaal-pedagogisch klimaat.	Groep 1 t/m 8 – leerkracht- IB-er	Betrokkenheid Groei Kwaliteit	3x per jaar	ParnasSys
HALT	Informatie geven over voorkomen en bestraffen van jeugdcriminaliteit.	Groep 8	Betrokkenheid Verantwoordelijkheid	Leerkracht plant dit jaarlijks in	

KIES	Kinderen helpen met het verwerken van een scheiding. Dit kan voor kinderen een zeer ingrijpende gebeurtenis zijn.	Leerlingen die het nodig hebben. Bijvoorbeeld CJG kan dit scholen bieden.	Betrokkenheid Verantwoordelijkheid	Indien nodig	Individueel
KIJK	Het volgen, plannen, begeleiden en evalueren van de ontwikkeling van het jonge kind.	Groep 1/2	Betrokkenheid Groei Kwaliteit Verantwoordelijkheid	Zie borgings- lijst 1/2	ParnasSys
Kwink	Kwink is een methode voor sociaal emotioneel leren die gericht is op het voorkomen van verstorend gedrag en pesten zodat alle kinderen zich veilig kunnen voelen binnen de groep en op school.	Groep 1 t/m 8	Betrokkenheid Groei Kwaliteit Verantwoordelijkheid	Gehele jaar	Team
Rots & Watertraining	Kinderen weerbaar maken en leren hoe in bepaalde situaties te reageren.	Leerlingen die het nodig hebben van groep 5 t/m 8 (in overleg met IB, CJG of externe betrokkenen)	Betrokkenheid Groei Verantwoordelijkheid	Indien nodig	Per training Individueel
Startgesprek	Ouders en leerkrachten maken kennis met elkaar en spreken hun wederzijdse verwachtingen uit.	Ouders, leerkrachten	Betrokkenheid	Startgesprek met de leerkracht van groep 1-2 Groep 1: na 6 maanden 3 t/m 8 begin schooljaar	ParnasSys

Vertrouwenspersonen	De contactpersonen lichten hun taak toe in alle groepen zodat de kinderen weten bij wie ze terecht kunnen bij problemen: juffrouw Cary en juffrouw Carin.	Groep 1-2 t/m 8 Contactpersonen	Betrokkenheid Verantwoordelijkheid	Jaarlijks begin schooljaar	Contactpersonen
Week mediawijsheid (landelijk)	De kinderen bewust maken van de mogelijkheden en risico's van het gebruik van alle vormen van media. Hierbij wordt ook Kwink ingezet.	Groep 1 t/m 8	Betrokkenheid Groei Kwaliteit Verantwoordelijkheid	Jaarlijks in november	Team
Week tegen Pesten (landelijk)	Kinderen bewust maken van de gevolgen van pesten en bespreken hoe we dit samen kunnen voorkomen. Hierbij wordt ook Kwink ingezet.	Groep 1 t/m 8	Betrokkenheid Kwaliteit Verantwoordelijkheid	Jaarlijks in september	Team
Week van de lentekriebels	Kinderen bewust maken van het aangeven van grenzen en thema's over relationele en seksuele vorming. Dit wordt gegeven uit de katern van Kwink.	Groep 1 t/m 8	Betrokkenheid Kwaliteit Verantwoordelijkheid	Jaarlijks in maart	Team
Zien: leerkracht & leerlingen vragenlijst	Het sociaal-emotioneel functioneren van de kinderen in beeld brengen.	Groep 3 t/m 8	Betrokkenheid Groei Kwaliteit Verantwoordelijkheid	2 maal per jaar	ParnasSys

